

102 (New Syllabus)

III

2019 N

Total No. of Questions – 16

Regd.

Total No. of Printed Pages – 4

No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - II TELUGU, Paper – I (Second Language)

Time : 3 Hours]

] Max. Marks : 100

గమనిక : ప్రశ్నపత్రం ప్రకారము సమాధానాలను వరుస క్రమంలో రాయాలి.

I. ఈ క్రింది వద్యాలలో ఒక దానికి పాదభంగం లేకుండా వూరించి, ఆ వద్యానికి భావం రాయండి.

1 × 6 = 6

(1) తోడంబుట్టువు లందఱుం - - - - - కానింవవే

(2) ఎన్నో యేండ్లు - - - - - పాషాణముల్

II. ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో ఒక దానికి 20 వంక్తులలో సమాధానం రాయండి.

1 × 6 = 6

(1) తిన్నడు శివుణ్ణి తన ఊరికి రమ్మని పిలిచిన తీరును తెలువండి.

(2) 'కపాల మోక్షం' పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని రాయండి.

III. ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో ఒక దానికి 20 వంక్తులలో సమాధానం రాయండి.

1 × 6 = 6

(1) హాస్యం యొక్క లక్షణాలను తెలువండి.

(2) 'కలవారి కోడలు కలికి కామాక్షి' లోని సారాంశాన్ని వివరించండి.

IV. క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికి 15 వంక్తులలో సమాధానం రాయండి.

2 × 4 = 8

(1) 'కుంకుడాకు' కథా సారాంశాన్ని రాయండి.

(2) 'అంపకం' ఆధారంగా తండ్రి, కూతుళ్ళ అనుబంధాన్ని వివరించండి.

(3) 'ఎచ్చరిక' పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని తెలియజేయండి.

(4) 'దహేజ్' కథలోని వివాహ సంప్రదాయాన్ని వివరించండి.

- V. క్రింది వాటిలో రెండింటికి సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి. 2 × 3 = 6
- (1) దీనికిట్టి దురవస్థ వాటిల్లె నీడ్యచరిత
 - (2) ధర్మము వహించు జనుండు కృతార్థుఁడెయ్యెడన్
 - (3) అధికార ముద్రికలంతరించె
 - (4) సవతి బిడ్డలపోరు మనకేలా !
- VI. క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికి సంక్షిప్త సమాధానములు రాయండి. 2 × 3 = 6
- (1) నకులుని గుణాలను పేర్కొనండి.
 - (2) నందీశ్వరుడు రావణుని ఎందుకు శపించాడు ?
 - (3) శ్మశానంలోని అభేద భావాన్ని తెలవండి.
 - (4) వేములవల్లి పేర్కొన్న వీరత్వాన్ని తెలవండి.
- VII. ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికి సంక్షిప్త సమాధానాలు వ్రాయండి. 2 × 3 = 6
- (1) బొడ్డుచర్ల తిమ్మన గురించి వివరించండి.
 - (2) కందుకూరి సంస్కరణలను పేర్కొనండి.
 - (3) సూర్యకాంతమ్మ గారిని గురించి తెలువండి.
 - (4) అతలాకుతలాన్ని విశ్లేషించండి.
- VIII. క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికి సంక్షిప్త సమాధానాలు రాయండి. (పాఠ్యాంశ కవులు/రచయితలు) 2 × 3 = 6
- (1) ధూర్జటి కవి గురించిన విశేషాలేమిటి ?
 - (2) వేములవల్లి శ్రీకృష్ణ సాహిత్య, రాజకీయ జీవితాన్ని సంగ్రహంగా తెలవండి.
 - (3) దేవులవల్లి కృష్ణశాస్త్రి గురించిన విశేషాలేమిటి ?
 - (4) యార్లగడ్డ బాలగంగాధర రావు గురించిన విశేషాలేమిటి ?
- IX. క్రింది వానిలో ఒక దానికి లేఖ రాయండి. 1 × 5 = 5
- (1) కళాశాల ప్రధానాచార్యులకు బదిలీ పత్రం (టి.సి) కోరుతూ లేఖ రాయండి.
 - (2) మీ విద్యాభ్యాసాన్ని గురించి తెలియజేస్తూ తల్లిదండ్రులకు లేఖ రాయండి.

X. క్రింది వదాలలో నాల్గింటిని విడదీసి సంధి పేరు, సూత్రము వ్రాయండి. 4 × 3 = 12

(1) రూపాతిశయము	(2) ఆత్మైక	(3) వహ్వస్థము
(4) పేరెన్నిక	(5) తోడబుట్టిన	(6) అమరేంద్రుడు
(7) వేనరవోయినవి	(8) వేడుకెల్ల	

XI. క్రింది వదాలలో నాల్గింటికి విగ్రహ వాక్యాలు రాసి, సమాసాల పేర్లు రాయండి. 4 × 2 = 8

(1) దివ్యస్వందనము	(2) వేటకుక్కలు	(3) రజనీచరులు
(4) అసత్యము	(5) కాలిదాస భారవులు	(6) తుంగభద్రా నది
(7) స్వాహావల్లభుడు	(8) నలుదిక్కులు	

XII. క్రింది వదాలలో ఐదింటికి వద దోషాలను సవరించి సరైన రూపాలను రాయండి. 5 × 1 = 5

(1) పూరు	(2) ఇనాయక	(3) స్మశానం	(4) బాష	(5) ద్రుశ్యం
(6) భాద	(7) దృతం	(8) బోదన	(9) సనివారం	(10) యెలుక

XIII. క్రింది ఆంగ్ల వాక్యములను తెలుగు లోనికి అనువదించండి. 5 × 1 = 5

- (1) Health is wealth.
- (2) New Delhi is the capital of India.
- (3) Ramayana was written by Valmiki.
- (4) A friend in need is a friend indeed.
- (5) The Earth revolves around the Sun.

XIV. ఈ క్రింది గద్యాన్ని చదివి, దిగువ ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. 5 × 1 = 5

మన జానవద కళల్లో ఒకానొక విశిష్టమైన కళారూపం తోలుబొమ్మలాట. ఇది క్రీ.పూ. 3వ శతాబ్దం నాటికే చాలా ప్రచారంలో ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. తెల్లటి వస్త్రాన్ని తెరగా అమర్చి, దానిపై దీపం కాంతిలో బొమ్మల నీడలను వడేటట్లు చేసి బొమ్మలాటను ప్రదర్శిస్తారు. ఈ తోలు బొమ్మలు ఆంధ్రదేశంలోని ప్రాచీన ఓడరేవుల ద్వారా భారతీయులతోబాటు విదేశాలకు వెళ్ళాయి. నేడు పాశ్చాత్య దేశాలలో గొప్పగా చెప్పుకొనే ఛాయా ప్రదర్శనలకు ఈ తోలు బొమ్మలే మూలం. మన దేశంలో ఈ ఆటలో భారత, రామాయణ కథలను ఎక్కువగా ప్రదర్శిస్తుంటారు. ఈ ఆటలోని అల్లాటప్పగాడు, బంగారక్క, జుట్టుపోలిగాడు, కేతిగాడు వంటి హాస్య పాత్రలు గ్రామీణుల మనసులపై విశేషమైన ముద్రవేసాయి. వినోదాన్ని, విజ్ఞానాన్ని వంచే ఇటువంటి కళారూపాలను కాపాడుకోవడం మన ప్రస్తుత కర్తవ్యం.

ప్రశ్నలు :

- (1) తోలు బొమ్మలాటలో ఏ కథలు ఎక్కువ ప్రదర్శిస్తారు ?
- (2) తోలు బొమ్మలాటలు ఎప్పటి నుండి ప్రచారంలో ఉన్నాయి ?
- (3) విదేశాలలోని ఛాయా ప్రదర్శనకు మూలమేది ?
- (4) మన ప్రస్తుత కర్తవ్యం ఏమిటి ?
- (5) తోలు బొమ్మలాట లోని హాస్యపాత్రలేవి ?

XV. క్రింది వానిలో ఐదింటికి ఏక వాక్య/పద సమాధానం రాయండి.

5 × 1 = 5

- (1) సారమేయరూపాన ఉన్నదెవరు ?
- (2) తిన్నని గ్రామ పేరేమిటి ?
- (3) పౌలస్త్వం ఎవరు ?
- (4) జాషువా జన్మస్థలమేది ?
- (5) వేములవల్లి శ్రీకృష్ణ పేర్కొన్న అమరకవి ఎవరు?
- (6) శ్రీరంగం నారాయణభాబుకు శ్రీశ్రీ ఏమవుతాడు?
- (7) పావరాజు రాసిన యక్షగానం పేరేమిటి ?

(8) 'చేయెత్తి జైకొట్టు తెలుగోడా' గేయం ఏ చిత్రంలో ఉంది ?

XVI. ఈ క్రింది వానిలో ఐదింటికి ఏక వాక్య/పద సమాధానం రాయండి.

5 × 1 = 5

- (1) నారదుని వీణ పేరు ఏమిటి ?
- (2) రాయలవారు రాసిన నాటకం పేరేమిటి ?
- (3) కందుకూరి స్థాపించిన ఒక వత్రిక పేరు తెల్పండి.
- (4) కలవారి కోడలు పేరేమి ?
- (5) ప్రాడిజీ అంటే ఏమిటి ?
- (6) మానవ సంబంధాలు దేనిపై ఆధారపడి ఉంటాయి ?
- (7) చేమకూర వేంకట కవి రచించిన కావ్యం ఏది ?
- (8) హాసము అనగా ఏమిటి ?